

Explanatio sancti Thome

Vel qz est p̄hibitum ⁊ contra doctrinam ecclesie. Unde dicit. Et non s̄m traditionē ⁊c. Supra sc̄do huius. Et n̄ete traditiones quas didicistis siue per sermonem siue p̄ eplam nostram. ¶ Deinde cuz dicit. Ipse est ⁊c. exposnit q̄tum ad vltimū qd̄ dixerat sc̄z s̄m traditiones ostendens q̄ sit traditio hec ⁊ quō acceperunt ab ipso. Est aut̄ hec traditio vt non essent ociosi vel curiosi. Et p̄mo ostēdit quomō acceperunt verbo. Secūdo quomō exemplo. Item p̄mo ostendit qz vitauit inquietudines. Secūdo quomō. Tertio assignat causam. Dicit ergo. Traditio nem quā acceperunt sc̄tis ⁊c. quia p̄lati sunt imitandi non in oibus: sed in his que sunt regula christi. 1. Cor. 4. et. 11. Imitatores mei estote sicut ⁊ ego x̄pi ⁊c. Et in quo? quoniam non inquieti fuimus inter vos. Erant enī thessalonicenses valde liberales. 1. thessal. 4. De charitate fraternitatis non necesse habemus scribere vobis. ipsi enim didicistis ⁊c. Et hac ratiōe pauperes ociose v̄uebant ⁊ ex ocio dabant se operib⁹ in debitis nec p̄tinentibus ad eos. Et hoc erat inq̄rudo. Et ideo dicit. Quis non inquieti ⁊c. 1. thessal. 4. Operam detis vt q̄ty sitis ⁊c. ¶ Itē neqz gr̄as ⁊c. qz operib⁹ manū operabāt accl. 20. dicit. Ip̄si sc̄tis quoniam ad ea que mihi opus erant ⁊ his qui mecum sunt ministrauerūt man⁹ iste. Et p̄uer. vltimo. Panem ociosa non comedit. Numeri. 16. Tu sc̄is qz nec asellum quidē vnq̄ acceperim ab eis ⁊c. S̄z in labore ⁊ fatigatione. Nō parum sed nocte ⁊ die id est continue. qz aliquādo oportebat eum predicare ⁊ docere ⁊ residuum ponebat in labore. ¶ He quem vestrū. 2. Corin. 12. Quid est qd̄ p̄e ceteris minus habuistis nisi qz nō grauauit vos. ¶ Deinde cum dicit. Non q̄si nō ⁊c. assignat causam sui operis manualis. Vbi excludit p̄mo causam falsam. Secūdo ponit veram. Falsa quidē causa esset si q̄s diceret qz ei non liceret accipere ab eis sumptus. Et ideo dicit. Non quasi ⁊c. imo habuimus potestatem viuendi de sumptibus fidelium. j. Corin. 9. Qui altario deseruūt cum a latari participant. Matth. 10. Dignus est operarius cibo suo. j. corin. 9. Sic ⁊ dñs ordinauit his qui euangelium annūciant de euangelio viuere. Et sic ex euangelio sunt duo genera hominū potestatem habentiuqz viuere de sumptibus qui sc̄z altari deseruiunt vt predicatorum. ¶ Deinde cum dicit. Sed vt nos ⁊c. ponit veram causam. Nam duplicē causaz inuenim⁹ quare ap̄lus manibus laborauit. Vna apud corinthios Alia hic. Illi enī erāt auari ⁊ grauati sicut ibi dicit. Causa autem quare laborauit hic fuit horum octum. Et ideo dicit. Vt nos effemus in forma sc̄z laborandi. 1. Cor. 4. Exemplum esto fidelium in verbo. in conuersatione. in charitate. in fide. in castitate. 1. Pe. 5. Forma facti gregris. Alia causa ponit in glosa. 1. corin. 4. sc̄z quādo nō inuenimus qui det nobis ⁊ tunc laborabat. Quarta causa erat vt sicut monachi egypti nō essent ociosi. Eccl. 33. Multam maliciā docuit ociositas ⁊c. Unde qui nō habent exercitium vel officij vel studij vel lectionis periculose viuūt ociosi.

Lectios secunda

Nam cum essem⁹ apud vos. hoc denunciabamus vobis: quoniam si quis non vult operari: nec manducet. Audiuiimus enim inter vos quosdā ambulantes inquiete: nihil operantes: sed curiose agentes. His autē qui eiusmodi sunt denunciamus ⁊ obsecramus in dōm̄o iesu christo vt cum silentio operantes suū panem

manducet. Vos autē fratres nolite desistere benefacientes. ¶ Si quis non obedierit verbo nostro: per epistolam hanc notate ⁊ non cōmisciamini cum illo vt confundat̄. Et nolite quasi inimicum existimare: s̄ corripite vt fratrem. Ipse autem deus pacis det vobis pacem semp̄ iternam in omni loco. Dominus sit cum omnibus vobis. Salutatio mea manu pauli quod est signū in omni eplā Ita scribo. Gratia dñi n̄si iesu x̄pi cum omnibus vobis Amen.

Supra ostendit ap̄lus quid eis suo exemplo tradidit: vt sc̄z non essent inquieti sed vt operarent: hic ostēdit quō hoc presens verbis ⁊ factis tradidit. Unde dicit. Cū essemus ⁊c. Quasi dicat. Et formā daremus vobis: fecimus qd̄ docuimus: qz hoc denunciabamus. Quoniam si quis ⁊c. Dec verba sicut dicit glosa ⁊ augustinus in libro de operibus monachorum quidam peruertebant qz non sit licitum seruis dei manibus operari. propter hoc dicit Matth. 6. Nolite solliciti esse ⁊c. Nam dicunt hęc operationem pertinere ad sollicitudinē vicij. ⁊ p̄pter hoc istud referēbant ad sp̄ualia opera. Quasi dicat. Si quis non vult facere opera meritoria ⁊ sp̄ualia non est dignus manducare. Sed hoc est contra intentionē apostoli qui dicit. Denunciabamus nos sic fecisse sc̄z in labore ⁊ fatigatione. Sed quid est quoniam si quis non vult ⁊c. Est ne hoc consiliū vel p̄ceptū? Et videt esse p̄ceptū qz infra dicit. Si quis nō obedierit verbo n̄o ⁊c. Ergo omnes obligat. Ergo omnes tenent manibus operari. Qui igit̄ non operat manibus sed stat ociosus peccat mortaliter. Respondeo. dicendū est qz est p̄ceptū. sed aliquid p̄cipit dupliciter. simpliciter vel sub condicione. Simpliciter p̄cipit quod p̄ se est necessarium ad salutem. ⁊ hec sunt opera virtutum. Sub condicione vero vt quando talis est casus sine quo p̄ceptum seruari nō potest. P̄cipitur autē homini qz corpus suū sustentet. Alis enim est homicida suis ipsius. Gen. 2. De omni ligno paradisi comede ⁊c. Ex p̄cepto ergo tenet homo corpus suum nutrire. Et similiter ad omnia sine quibus corpus non potest viuere tenemur. Unde quicūqz nō habet alius vnde corpus sustentet licite: vel possidē vel licite negotio: tenet laborare ne furem. Eph. 4. Qui furabatur iaz non furem. magis autē labore operando manib⁹ suis ⁊c. Est ergo p̄ceptum quādo aliter non potest licite viuere. Unde dicit. Si quis non vult operari nec manducet. Est ergo duobus modis necessarium vt homo possit manducare sc̄z vel qz habeat possessionem: vel qz licite p̄euret. ps. Labores manuum tuarum qz manducabis ⁊c. 1. thessal. 4. Operamini manibus vestris sicut p̄cepim⁹ vobis ⁊c. ¶ Deinde cum dicit. Audiui⁹ ⁊c. ponit necessitatem huius p̄cepti. quia apostolus dixit hoc non tam ex officio docentis qz p̄pter virtutis gentis. Ideo p̄mo ponit culpam que inducit necessitate p̄cepti. Sc̄do adhibet remedium ibi. His autē qui ⁊c. Dicit ergo. Audiui⁹ ⁊c. Quasi dicat. Ideo non occulto hoc p̄ceptum: qz audiui⁹ quosdā ⁊c. Anima est hominis semper oportet qz circa aliquid occupetur. ⁊ ideo necesse est qz ociosi inquietudinem patiant̄ circa illicita. 1. thessal. 4. Operā detis vt quieti sitis ⁊c. Et addit. ¶ Sed curiose sc̄z de negociis aliorum. p̄uer. 21. Desideria occidūt pigrum. ¶ Deinde adhibet remedium cum dicit. His q̄ autē ⁊c. Et p̄mo ex parte peccantium. Secūdo ex p̄te